

XV ZJAZD GEOPOLITYKÓW POLSKICH Z DEBATĄ „GEOPOLITYCZNE KONSEKWENCJE DESTABILIZACJI ŁADU MIĘDZYNARODOWEGO” – KRAKÓW, 3 GRUDNIA 2023 R.

W 2023 roku świat stanął przed szeregiem wyzwań związanych z intensyfikacją i ewolucją konfliktów zbrojnych, które miały miejsce na różnych obszarach geograficznych. Temat XV edycji Zjazdu Geopolitycznego dotyczył „destabilizacji ładu międzynarodowego”, co było dość przewrotnym zabiegiem, który miał zwrócić uwagę uczestników na kwestię „uporządkowania” anarchicznych stosunków międzynarodowych. W obliczu wielości toczących się konfliktów zbrojnych i zmiany układu sił w architekturze globalnego

bezpieczeństwa można stwierdzić, że pojawiają się nowe wyzwania, ale stare problemy pozostają nierozwiązane. Po liczbie uczestników tegorocznej edycji można wnioskować, że tematyka wpisała się w potrzebę debaty naukowej, gromadząc na Uniwersytecie KEN teoretyków i praktyków zajmujących się geopolityką. Utrzymano tradycję organizacji Zjazdu, w którym po oficjalnym otwarciu miała miejsce debata ekspercka, a następnie sesje panelowe i dyskusje. Ze względu na ogromne zainteresowanie Organizatorzy byli zmuszeni zorganizować 3 części, a w każdej z nich 3 równoległe sesje panelowe.

Ryc. 1. Plakat XV Zjazdu Geopolityków Polskich

Podczas uroczystego rozpoczęcia Prezes Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego dr Piotr Wilczyński przedstawił uczestnikom cel konferencji oraz podkreślił znaczenie merytorycznej dyskusji w kontekście aktualnych wyzwań geopolitycznych. Prezes PTG wraz z prof. dr Margot Stańczyk-Minkiewicz wręczyli nagrody dla finalistów i laureatów VI Międzynarodowej Olimpiady Geopolitycznej zasponsorowane przez partnera strategicznego PTG - Fundację Empiria i Wiedza. W tym roku najcenniejsze nagrody pojechały do Słowenii, skąd pochodzi zwycięzca: Jon Košir z Uniwersytetu Lublańskiego. W ramach Konkursu Książka Geopolityczna Roku 2022 r. nagrodę otrzymał prof. Piotr Mickiewicz za książkę pt. „Morska szachownica - geopolityczne znaczenie akwenów morskich”, a wyróżnienie otrzymała dr Jowita Brudnicka-Żółtaniecka za jej monografię wydaną przez PTG pt. „Afganistan. Budowanie państwa”. Wręczono również statuetki w kolejnej edycji tzw. „Oskarów Geopolityki”. Kapituła wyróżniła w tym roku za dorobek naukowy prof. dr hab. Mariana Kozuba, za zarówno osiągnięcia naukowe, ale i działalność organizacyjną profesorów Jarosława Wołęjszę oraz Marka Kubińskiego. Za popularyzację geopolityki nagrodę otrzymał red. Tomasz Wróblewski.

Po wręczeniu nagród i odznaczeń rozpoczęto debatę nt. „Geopolityczne konsekwencje destabilizacji ładu międzynarodowego”. W debacie brało udział siedmiu profesorów: Dariusz Góra, Piotr Mickiewicz, Paweł Soroka, Mirosław Sułek, Jarosław Wołęjszo i Andrzej Zapałowski. Ich wystąpienia dotyczyły intensyfikacji konfliktów zbrojnych, co wpłynęło na układ sił międzynarodowych. Scharakteryzowali wzrost roli niektórych państw oraz powstanie nowych sojuszy. Dokonali analizy konieczności dostosowywania strategii państw do nowych realiów geopolitycznych. Nie sposób było nie odnieść teorii naukowych do przykładów wojny na Ukrainie i konsekwencji dla Polski, rywalizacji na Pacyfiku i problemie statusu Tajwanu, czy w końcu odradzania się terroryzmu na Bliskim Wschodzie i wojnie Izraela z Hamasem. Eksperci zwrócili uwagę na potrzebę pogłębionej debaty nad kwestiami podejścia realistycznego w polityce zagranicznej, a także dostrzeżenie rozdźwięku między „społeczeństwem” a „państwem”, co jest wykorzystywane we współczesnej walce informacyjnej.

Debatę rozpoczął swoim wystąpieniem prof. Mirosław Sułek, który po pierwsze wytłumaczył co należy rozumieć przez określenie „destabilizacja ładu międzynarodowego”, a w drugiej kolejności scharakteryzował „płytkie i głębokie siły destabilizacyjne”. Odnosił się

do rdzenia badań geopolitycznych, czyli możliwości budowania siły (power) danego państwa, co może polegać na maksymalizacji mocy cywilizacyjnej – czyli połączenia potęgi fizycznej i socjologicznej. Jedynie konsekwentne i trwałe realizowanie strategii w długim horyzoncie czasu przy jednoczesnej dobrej identyfikacji wyzwań pozwoli na odróżnienie interesu państwa od chwilowych trendów politycznych.

Prof. Piotr Mickiewicz jako zaproszenie do dyskusji podjął temat rywalizacji gospodarczej między USA a Chinami, które niezmiennie podważają jednobiegunową, amerykańską dominację. Wystąpienie osadził w ramach teorii geopolitycznych dotyczących potęgi lądowej i morskiej, zaznaczając że to kontrola mórz jest czynnikiem współdecydującym o potędze gospodarczej świata. Nawiązywał również do potencjalnej zmiany geopolitycznej będącej konsekwencją zbliżających się wyborów prezydenckich w USA w 2024 r.

Prof. Paweł Soroka scharakteryzował podobieństwa wojny na Ukrainie i konfliktu zbrojnego w Gazie z punktu widzenia rywalizacji supermocarstw i mocarstw regionalnych. W trakcie trwania wyniszczającej wojny u naszego wschodniego sąsiada, świat ponownie zmaga się z kolejną odsłoną „wojny z terroryzmem” w tym przypadku prowadzonej przez Hamas, mający powiązania z Iranem, a w wyniku której cierpi ludność cywilna. Zwrócił uwagę, że czas wymaga efektywności polskiego przemysłu zbrojeniowego i strategii odstraszałającej.

Prof. Jarosław Wołęjszo dokonał kompleksowej oceny wsparcia militarnego udzielanego Ukrainie przez państwa Europy Środkowej oraz przeprowadził analizę prognostyczną dla dalszych działań pomocowych walczącej Ukrainie. Przede wszystkim dzięki szybkiej reakcji i solidarności zbrojeniowej Polski, Ukraińcy mogli wykorzystać błędy popełnione przez Rosjan. Wobec dalszych decyzji nieobliczalnego przeciwnika, jakim jest Prezydent Putin konieczne jest dążenie do zakończenia wojny na terytorium Ukrainy, co jest kluczowe dla bezpieczeństwa naszego kraju.

Prof. Andrzej Zapałowski kontynuował wątek rosyjski w zmieniającym się układzie geopolitycznym. Zwrócił uwagę, że celem Rosji w stosunku do Ukrainy jest jej fragmentaryzacja. Warto zaznaczyć, że jako jeden z nielicznych ekspertów, również na łamach polskiego Przeglądu Geopolitycznego, wskazywał wiele lat temu, że napaść Rosji na Ukrainę jest jedynie kwestią czasu. Poruszył również trudne kwestie stanu ukraińskiej państwowości i tego, jakie konsekwencje będą z tego płynąć dla Europy.

Prof. Roman Szul omówił koncepcję imperiów-cywilizacji, które tworzą władzę globalną. Ekspansji imperiów sprzyjały mechanizmy (okoliczności), w tym efekt sprężyny, efekt kuli śnieżnej i okazja (kryzys konkurencyjnego imperium), a umożliwił ją wzrost siły (militarnej, gospodarczej, technologicznej), atrakcyjności kulturowej i energii duchowej. Ekspansja następuje przez podbój, kolonizację lub afiliację (przyciąganie). Poruszył również bardzo istotną kwestię „pamięci historycznej”.

Profesor Dariusz Góra podjął temat miejsca i roli Polonii za granicą, oraz jej faktycznego wpływu na politykę państwa przyjmującego. Opisał zmianę swojego pierwotnego i pozytywnego stanowiska o statusie Polonii jako narzędzia soft power państwa polskiego na bardziej pesymistyczne. Zaznaczył, że „władza” powinna być traktowana jako służba, a tożsamość narodowa odporna na neonacjonalizm etatystyczny, ponieważ solidarność wypływa z aksjologicznego zakorzenienia.

Po debacie dyskusje zostały przeniesione do odpowiednich grup sesyjnych. Uczestnicy Zjazdu wskazywali na konieczność wydłużenia czasu dyskusji ekspertów z publicznością, oraz wskazali na problem jednoczesnych obrad sesji. Organizatorzy jednak stanęli przed koniecznością takiej formy paneli, ponieważ kierowali się chęcią ofiarowania możliwości wystąpienia wszystkim prelegentom. A tematy przewodnie sesji wzbudziły zainteresowanie i dotyczyły: wyzwania dla Polski i zagrożeń militarnych; regionalnych wymiarów destabilizacji geopolitycznej - Azja, Ameryka, Wschód; kryzysu demograficznego, oraz kryzysu tożsamości i kultury, procesów destabilizacji w sferze informacyjnej, cyberprzestrzeni oraz w gospodarce.

XV Zjazd Geopolityków Polskich przyniósł bogatą wymianę wiedzy i doświadczeń w obszarze geopolityki. Uczestnicy konferencji mieli okazję pogłębić swoją wiedzę na temat skomplikowanych problemów destabilizacyjnych, a debaty prowadzone przez ekspertów z różnych dziedzin dostarczyły nowych spojrzeń na współczesne wyzwania międzynarodowe. Konferencja zakończyła się sukcesem, stanowiąc ważne forum do wymiany myśli i refleksji nad przyszłością świata w kontekście geopolitycznych zmian.

Jowita Brudnicka-Żółtaniecka

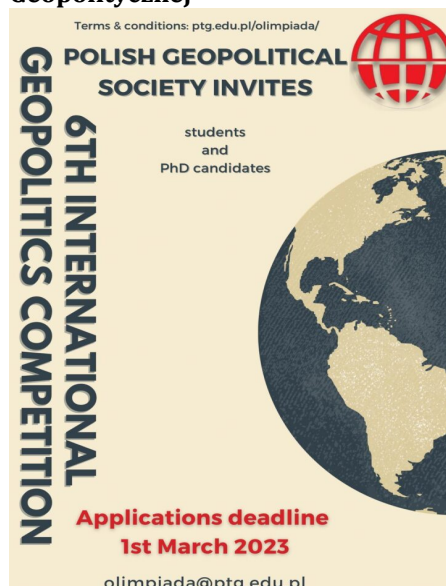
VI MIĘDZYNARODOWA OLIMPIADA GEOPOLITYCZNA – KRAKÓW, 2 GRUDNIA 2023 R.

Do historii przeszła już VI edycja Międzynarodowej Olimpiady Geopolitycznej. To cykliczne wydarzenie stanowi od 2018 roku stały element działalności Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego, którego celem jest m.in. popularyzacja edukacji w zakresie szeroko rozumianej geopolityki akademickiej.

Wzorem poprzednich lat, Olimpiada Geopolityczna odbyła się w trzech etapach, których forma i terminy przeprowadzenia są określone w regulaminie, zawierającym ponadto wytyczne co do warunków uczestnictwa w Olimpiadzie, jak i jej zakresu merytorycznego¹. Wzbudzający

najwięcej emocji etap finałowy został przeprowadzony w przeddzień XV Zjazdu Geopolityków Polskich, który odbył się w dniu 03.12.2023 w murach Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (do 1.10.2023 r. Uniwersytet Pedagogiczny). Przeprowadzenie Olimpiady w ośrodku akademickim od lat przodującym w rankingach uczelni pedagogicznych w Polsce, stanowi dodatkową nobilitację dla tego wydarzenia. W tym roku do rywalizacji stanęło 70 uczestników z 18 państw świata. Oprócz najliczniej reprezentowanych krajowców na liście uczestników pojawili się przedstawiciele: Australii, Azerbejdżanu, Kanady, Chorwacji, Indii, Japonii, Kazachstanu, Korei Południowej, Litwy, Mołdawii, Mongolii, Maroka, Pakistanu, Portugalii, Słowenii, Hiszpanii

Ryc. 1: Plakat anglojęzyczny VI edycji Międzynarodowej Olimpiady Geopolitycznej

¹ Regulamin dostępny jest na stronie internetowej PTG: REGULAMIN-OLIMPIADY-GEOPOLITYCZNEJ-2022.docx

oraz USA. Choć różnorodność kręgów kulturowych, z których pochodzą młodzi adepci geopolityki biorący udział w tegorocznej edycji niewątpliwie cieszy, to warto zastanowić się nad efektywniejszą strategią promocji Olimpiady, ponieważ liczba uczestników w stosunku do poprzednich lat nieznacznie spadła. Jak przystało na gospodarza finałowego etapu, UKEN posiadał najliczniejsze grono reprezentantów. Taki stan rzeczy nie wynika jednak z faktu organizowania finału w gmachu uczelni mieszczącej się przy ul. Podchorążych w Krakowie, ale jest to zapewne efekt otwartych tam przed dwoma laty studiów geopolitycznych, do utworzenia których w dużej mierze przyczynili się członkowie PTG.

Zanim najlepsi uczestnicy zmierzyli się w zawodach finałowych, wzorem ubiegłych lat, musieli wykazać się wiedzą i determinacją we wcześniejszych etapach Olimpiady Geopolitycznej. Zapisy do VI edycji zakończyły się 01.03.2023 r. Była to data, która dla części uczestników oznaczała początek ich geopolitycznych zmagani, ponieważ aby awansować do dalszych etapów, musieli oni wykazać się umiejętnością pisania tekstów o określonych wymaganiach edytorskich i merytorycznych.

I etap

Nadsyłanie prac w ramach wstępnego etapu, polegającego na napisaniu eseju o bieżących lub zeszłorocznych wydarzeniach na arenie międzynarodowej zakończyło się 30 kwietnia. Najlepsze prace zostały uhonorowane publikacją w jednym z wydawanych przez PTG periodyków. Niezależni recenzenci otrzymali do oceny zanonimizowane teksty o zróżnicowanej tematyce i jakości. Największe uznanie wzbudził esej pt. „Two coups in Burkina Faso” autorstwa Mateusza Jurczyka, notabene studenta geopolityki.² Autor w sposób poprawny merytorycznie i edytorsko przedstawił aktualną sytuację w Burkina Faso w kontekście mających tam miejsce zamachów stanu. Zaledwie 0,5 pkt mniej za swój tekst otrzymał Michał Iwańczuk, kolejny adept geopolityki z UKEN, którego esej dotyczył niedawnych rekordowych zbrojeń w Kraju Kwitnącej Wiśni. Jest to wszakże etap wstępny, z którego zwolnione są m.in. osoby posiadające w dorobku recenzowane publikacje, oficerowie i podoficerowie Wojska Polskiego i Straży Granicznej, uczestnicy finałowych etapów poprzednich edycji OG oraz pod pewnymi

² Wyniki pierwszego i kolejnych etapów dostępne są na stronie: <https://ptg.edu.pl/vi-edycja-2023/>

warunkami uczestnicy II etapu wcześniejszych edycji. Łącznie z osobami zwolnionymi z obowiązku przesłania eseju, prawo startu w kolejnym etapie uzyskało 43 uczestników. Wśród nich pozostało 19 obcokrajowców.

II etap

Kolejny etap składał się z trzech konkurencji. Pierwszą z nich był test wyboru on-line. Został przeprowadzony 3 czerwca o 10:00 rano czasu polskiego. Składał się z pytań ułożonych przez ekspertów w 9 głównych zagadnieniach związanych z geopolityką³. Każde pytanie zawierało 6 możliwych odpowiedzi, z jedną prawidłową. Za złą odpowiedź zawodnicy otrzymywali -1 punkt, a za dobrą +1 punkt. Na rozwiązanie testu oraz przesłanie zeskanowanego lub sfotografowanego formularza zawodnicy mieli 60 minut. W trakcie zmagania z pytaniami mogli korzystać z dowolnych źródeł, w szczególności notatek, książek, atlasów, źródeł internetowych. Najlepiej z testem poradziła sobie czwórka reprezentantów Polski. Zwycięzca – Jakub Zgłobicki z III LO w Lublinie uzyskał 27 na 60 możliwych do zdobycia pkt. Świadczy to o wysokim stopniu trudności przygotowanych pytań. Pozytywny wynik, a więc ilość punktów wyższą od 0 uzyskało 36 osób.

Drugą częścią tego etapu był quiz geograficzny i zbrojeniowy przeprowadzony w dniach 19-26 czerwca. Każdemu z uczestników przesłano pliki komputerowe, zawierające 20 fragmentów map przedstawiających istotne z punktu widzenia geopolityki obszary. Uczestnicy mieli tydzień na ich rozpoznanie, a każda poprawna odpowiedź była nagradzana jednym punktem. Podobne zasady dotyczyły tzw. quizu zbrojeniowego, podczas którego uczestnicy mieli za zadanie zidentyfikować przedstawione na zdjęciach przykłady uzbrojenia. Dodatkowym utrudnieniem był wymóg podania kraju pochodzenia rozpoznanych produktów. Tym razem każda poprawna odpowiedź to dodatkowe 0,5 pkt w klasyfikacji. W tej fazie II etapu można było uzyskać w sumie 40 pkt do ogólnego wyniku. Bezkonkurencyjny okazał się Jon Košir ze Słowenii, który zdobył 37 p., wykazując się przy tym szybkością w działaniu, ponieważ jako pierwszy przesłał do oceny swoje odpowiedzi, jednocześnie udzielając najwięcej poprawnych.

³ Pytania z tej części etapu dostępne są pod adresem: <https://ptg.edu.pl/wp-content/uploads/II-stage-test-1.pdf>

Kolejny etap drugiej fazy MOG został przeprowadzony między 3-12 lipca. Były to geopolityczne „pojedyunki”. Uczestnicy mieli za zadanie sformułować po 6 pytań, które po akceptacji przez jury, zostały wylosowane przez innych zawodników. Zakres pytań musiał dotyczyć szeroko rozumianej geopolityki i nie mógł skupiać się na kraju pochodzenia autora pytania. Zawodnicy mieli na udzielenie pisemnych odpowiedzi 24 godziny w każdym z pojedynków. Zastosowany system pucharowy po 5 turach wyłonił zwycięzcę, którym okazała się Patrycja Piróg reprezentująca UKEN w Krakowie. Była to ostatnia faza zmagania przed etapem finałowym, do którego awans wywalczyło 20 uczestników (tab. 1).

Tab. 1: 20 zawodników zakwalifikowanych do finału VI MOG

Miejsce	Zawodnik	Reprezentacja	Punkty II etapu
1	Jon Košir	Ljubljana Univ., SLOVENIA	71
2	Michał Iwańczuk	Pedagogical Univ. of Krakow, POLAND	70
2	Patrycja Piróg	Pedagogical Univ. of Krakow, POLAND	70
4	Jakub Zgłobicki	3rd Sec. School in Lublin, POLAND	59
5	Mateusz Jurczyk	Pedagogical Univ. of Krakow, POLAND	56
6	Paweł Zębik	Pedagogical Univ. of Krakow, POLAND	55
7	Mateusz Jagiełło	3rd Sec. School in Zielona Góra, POLAND	51
8	Shahzaib Khan	Univ. of Lahore, PAKISTAN	45
8	Kamil Kłyszajko	A. Mickiewicz Univ. in Poznan, POLAND	45
10	Krzysztof Kaniewski	Academy of Land Forces, POLAND	43
10	Hanna Szymerska	Jagiellonian Univ., POLAND	43
12	Aleksandra Nędza	Pedagogical Univ. of Krakow, POLAND	40
13	Mohammed Chaieb	Hassan II Univ. in Casablanca, MOROCCO	36
13	Mateusz Wiszniewski	Academy of Land Forces, POLAND	36
15	Tetsu Yonezawa	Hokkaido Univ., JAPAN	34
16	Karol Iwan	J. Kochanowski Univ. in Kielce, POLAND	33
16	Yuki Nakashima	Kitakyushu Univ., JAPAN	33
18	Zhanar Assylbekova	North Kazakhstan State Univ., KAZAKHSTAN	31
18	Kajetan Kozak	3rd Sec. School in Lublin, POLAND	31
18	Piotr Obikowski	Acad. of Physical Education, Krakow, POLAND	31

Źródło: <https://ptg.edu.pl/vi-edycja-2023/>

III etap i wyniki

Finał zawodów odbywający się w mieście Królów Polski dostarczył emocji związanych nie tylko z samą rywalizacją pomiędzy

wyłonionymi we wcześniejszych etapach pretendencjami do grona laureatów, ale i z niesprzyjającą aurą. Obfite opady śniegu nie zniechęciły jednak do przybycia finalistów tegorocznej edycji oraz niezawodnego jury, w skład którego weszli: prof. Jan Wendt, prof. Witold Wilczyński oraz prof. Dariusz Góra. Noclegi dla uczestników zostały ufundowane przez PTG w hotelu Kreator-Sport mieszczącym się przy ul. Zarzecze.

Fot. 1: Grono jurorów zawodów finałowych

Fot. Maciej W. Kędziński

W tym roku wartość nagród dla finalistów wyniosła ponad 25000zł. Było to możliwe dzięki donacji partnera strategicznego – Fundacji Empiria i Wiedza. Jest to kolejna już edycja, która zawdzięcza owej fundacji tak atrakcyjne nagrody rzeczowe, za co w imieniu Zarządu PTG oraz samych obdarowanych serdecznie dziękujemy. Pozostałymi sponsorami byli: Instytut Pamięci Narodowej, Uniwersytet KEN w Krakowie oraz Polskie Towarzystwo Geopolityczne i darczyńcy prywatni. Patronat medialny nad wydarzeniem objął Przegląd Geopolityczny.

Za zdobycie pierwszego miejsca, oprócz tytułu laureata, nagrodą był nowoczesny laptop gamingowy. Inne nagrody również prezentowały się bardzo atrakcyjnie, były to: drony, teleskopy astronomiczne, tablety, czytniki e-booków, słuchawki i głośniki bezprzewodowe, pióra, książki, gry planszowe, prawo do rozpoczęcia studiów geopolitycznych i członkostwo w PTG.

Ryc. 2: Sponsor strategiczny, partnerzy i patroni medialni VI edycji Międzynarodowej Olimpiady Geopolitycznej

Finałowa rywalizacja rozpoczęła się nietypowo od przeprowadzenia części praktycznej, wymagającej najwięcej czasu. Uczestnicy musieli wykazać się wiedzą z zakresu strategii i zmysłem dowódcy, wydając rozkazy swoim jednostkom, które znajdowały się na specjalnie przygotowanej planszy, odzwierciedlającej warunki terenowe południowej Polski. Symulacja bitwy przebiegła sprawnie, a najwięcej pkt za wykonanie określonych misji oraz zadanie strat przeciwnikowi otrzymał Jon Košir ze Słowenii (10 pkt), który wyprzedził reprezentanta Akademii Wojsk Lądowych – Krystiana Kaniewskiego (9 pkt) i reprezentanta UKEN - Mateusza Jurczyka (8 pkt).

Fot. 2: Część praktyczna VI Olimpiady Geopolitycznej

Fot. Maciej W. Kędziński

W przerwie, po wyczerpującej umysłowo symulacji strategicznej, uczestnicy Olimpiady udali się do pobliskiej restauracji Wavelove, gdzie zregenerowali siły przy wspólnym stole wraz z jurorami i organizatorami, delektując się obiadem. Była to okazja do integracji i wymiany doświadczeń nie tylko związanych z udziałem w Olimpiadzie.

Miło spędzony czas szybko upłynął i zawodnicy przystąpili do dalszej części rywalizacji, czyli do testu ustnego a następnie pisemnego. Zawodnicy musieli w nich samodzielnie zdecydować, czy opłacalne jest dla nich podejmowanie ryzyka. Należy podkreślić, że skala trudności pytań finałowych jest bardzo wysoka. Najlepiej poradził sobie z nimi nie kto inny jak Jon Košir. Reprezentant Słowenii już po dwóch finałowych konkurencjach niemal zapewnił sobie zwycięstwo w całym wydarzeniu. Za jego plecami wciąż trwała zacięta walka.

Fot. 3: Uczestnicy zawodów finałowych w trakcie części pisemnej i ustnej

Fot. Maciej W. Kędzierski

Po zsumowaniu punktów z całego finału, trójka uczestników okazała się ostatecznie najlepsza (tab. 2), za co została uhonorowana złotymi odznakami oraz tytułem laureata Międzynarodowej Olimpiady Geopolitycznej. Warto nadmienić, że Jon Košir osiągnął niemal perfekcyjny wynik 29/30 pkt, czym ustanowił nowy rekord Olimpiady.

Tab. 2: Wyniki zawodów finałowych

Msc.	Zawodnik	Reprezentacja	cz. pisemna	cz. ustna	cz. praktyczna	Suma
1	Košir, Jon	Univ. of Ljubljana – Slovenia	10	9	10	29
2	Kłyszajko, Kamil	A. Mickiewicz Univ. of Poznan – Poland	9	10	4	23
3	Zgłobicki, Jakub	3rd Sec. School of Lublin – Poland	5	8	5	18
4	Iwańczuk, Michał	KEN Univ. of Krakow – Poland	7	7	2	16
5	Jurczyk, Mateusz	KEN Univ. of Krakow – Poland	3	5	8	16
6	Nęcza, Aleksandra	KEN Univ. of Krakow – Poland	5	4	7	16
7	Kozak, Kajetan	3rd Sec. School of Lublin – Poland	8	4	4	16
8	Kaniewski, Krystian	Academy of Land Forces in Wrocław – Poland	2	4	9	15
9	Szymerska, Hanna	Jagiellonian Univ. of Krakow – Poland	6	6	0	12
10	Jagiełło, Mateusz	KEN Univ. of Krakow – Poland	1	4	6	11
11	Piróg, Patrycja	KEN Univ. of Krakow – Poland	0	4	1	5
12	Zębik, Paweł	KEN Univ. of Krakow – Poland	0	4	0	4
13-20	Wszyscy pozostali uczestnicy		0	0	0	0

Źródło: <https://ptg.edu.pl/vi-edycja-2023/>

Fot. 3: Jon Košir, zwycięzca VI edycji Międzynarodowej Olimpiady Geopolitycznej odbiera nagrody z rąk Prezesa PTG dr Piotra Wilczyńskiego oraz prof. Margot Stańczyk-Minkiewicz-członka zarządu ds. konkursów i nagród

Fot. Maciej Kędziński

Ogłoszenie wyników oraz uroczyste wręczenie dyplomów i nagród Laureatom odbyło się następnego dnia, podczas XV Zjazdu Geopolityków Polskich, organizowanego przez Polskie Towarzystwo Geopolityczne. Laureatom uroczystie przyznano złote odznaki PTG, a pozostali finaliści, którzy otrzymali wymaganą liczbę punktów, zostali uhonorowani srebrnymi i brązowymi odznakami. Ponadto finaliści otrzymali również członkostwo w Polskim Towarzystwie Geopolitycznym.

Podsumowanie

Międzynarodowa Olimpiada Geopolityczna to wydarzenie cykliczne, dlatego w jego ocenie dobrze jest odnieść się do wcześniejszych edycji. Cieszy fakt, że podobnie jak w dwóch poprzednich latach udało się pozyskać pokaźne środki finansowe na nagrody i organizację wydarzenia. Sam przebieg poszczególnych etapów, łącznie z finałem, został wysoko oceniony zarówno przez uczestników, jak i obserwatorów, którzy pojawili się w gmachu UKEN celem wspierania swoich kolegów. Niestety, liczba zgłoszeń udziału w Olimpiadzie nie uległa zwiększeniu, widoczny jest niewielki, miejmy nadzieję chwilowy regres. Można odnieść wrażenie, że potencjał OG pomimo wciąż rosnącego zainteresowania geopolityką nie jest wykorzystywany. Aby ten projekt PTG należycie się rozwijał, potrzebna jest zakrojona na większą skalę promocja i zaangażowanie członków Towarzystwa. Obecnie trwają zapisy do kolejnej, VII edycji, dlatego zwracam się do Państwa w imieniu swoim i zespołu pracującego przy organizacji Olimpiady, z prośbą o rozpropagowanie idei tego wydarzenia w środowiskach pracy i pośród znajomych, a jeżeli ktoś czuje, że mógłby w większym stopniu przyczynić się do rozwoju projektu, to serdecznie zachęcamy do dzielenia się pomysłami i do kontaktu.

Maciej W. Kędzierski

I GRY WOJENNE PTG PK. "BURSZTYNOWY PIERŚCIEN 2023" – KALISZ, 13 LISTOPADA 2023 R.

W dniu 13 listopada 2023 roku w Kaliszu odbyły się zawody finałowe w ramach zorganizowanej przez Polskie Towarzystwo Geopolityczne (PTG) i jego oddział terenowy w Kaliszu wraz z Instytutem Nauk o Bezpieczeństwie Uniwersytetu Kaliskiego Gry Wojennej PTG pod kryptonimem „BURSZTYNOWY PIERŚCIEN 2023”. Głównymi celami przygotowania i przeprowadzenia Gry Wojennej była aktywizacja działalności badawczo-rozwojowej oraz aktywizacja środowiska akademickiego w procesie identyfikacji zagrożeń i wyzwań dla bezpieczeństwa i obronności. Ponadto, jako cele przyjęto promowanie wyników prac badawczo-rozwojowych, upowszechnienie wiedzy na temat bezpieczeństwa i obronności oraz zwiększenie zainteresowania w poszukiwaniem innowacyjnych rozwiązań na rzecz działalności w sferze bezpieczeństwa i obronności.

Gra skierowana jest do osób fizycznych, które posiadają stopień naukowy doktora lub są doktorantami. Warunkiem uczestnictwa w Grze było przesłanie mailem, w terminie do dnia 15.10.2023 r., prawidłowo wypełnionego formularza zgłoszeniowego.

Gra Wojenna została zaplanowana w dwóch etapach, I – eliminacji i etapu finałowego. Eliminacje zostały przeprowadzone przez Komitet Organizacyjny Gry Wojennej pod przewodnictwem dr hab. inż. Marka Kubińskiego, prof. Uniwersytetu Kaliskiego w siedzibie oddziału terenowego PTG w Kaliszu. Etap I miał formę testu on-line i był rozwiązywany przez uczestników Gry za pośrednictwem platformy Teams, a realizowany był w terminie od 22 do 27 października. Polegał na samodzielnym rozwiązaniu testu przygotowanego przez organizatorów. Na wykonanie zadania przeznaczono 30 minut. O kolejności zawodników w etapie I decydowała liczba uzyskanych punktów w teście. Do etapu finałowego gry wojennej zaproszono 12 najwyżej ocenionych uczestników eliminacji.

Zawody finałowe uroczystie otworzył Wiceprezes Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego do spraw naukowych prof. dr hab. Jarosław Wołęjszo, Dyrektor Instytutu Nauk o Bezpieczeństwie i przywitał rozjemcę zawodów gen. dyw.(r.) dr Cezarego Podlasińskiego,

prof. Krakowskiej Akademii Andrzeja Frycza Modrzewskiego, wszystkich przybyłych uczestników zawodów oraz zespół sędziowski.

Etap finałowy gry wojennej przeprowadzono w dniu 13.11.2023 r. i składał się z trzech części. I część była ustna, w której zespołowi sędziowskiemu przewodniczył dr hab. inż. Tomasz Rubaj, prof. Uniwersytetu Kaliskiego. W ramach tej części zawodów uczestnicy wybierali pytania o różnej skali trudności za 10 pkt, 7 pkt lub 5 pkt i indywidualnie udzielali ustnych odpowiedzi na wylosowane pytania. Ta część finału punktowana była od 0 do 12 pkt., przy czym 12 pkt. otrzymuje najlepszy w tej części zawodnik, a każdy następny o 1 pkt mniej.

Zakres tematyki części ustnej obejmował problematykę szeroko rozumianego bezpieczeństwa w skali globalnej, regionalnej i lokalnej. Uczestnicy odpowiadali m.in. na pytania dotyczące aktualnej sytuacji geopolitycznej, rolę NATO i innych organizacji w kształtowaniu bezpieczeństwa międzynarodowego, współpracę w dziedzinie bezpieczeństwa w wymiarze transatlantyckim i europejskim. Inicjatywy realizowane i podejmowane w zakresie bezpieczeństwa i obronności takie jak: stała strukturalna współpraca (ang. Permanent Structure Cooperaton – PESCO), Grupa Wyszehradzka, Trójkąt Weimarski, Inicjatywa Trójmorza i Bukaresztańska Dziewiątka.

Część pytań teoretycznych dotyczyła prerogatyw, obowiązków i odpowiedzialności za bezpieczeństwo i obronność Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesa Rady Ministrów, Rady Ministrów, a także części resorów takich jak m.in. Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. Podnoszone były również kwestie odpowiedzialności i uprawnień administracji rządowej i samorządowej w zakresie bezpieczeństwa, spraw obronnych i zarządzania kryzysowego. W ostatnim przypadku pytano o kwestie zarządzania kryzysowego realizowanego na terenie kraju, jak również o istotę, przygotowanie i prowadzenie operacji reagowania kryzysowego (ang. Crisis Response Operations - CRO) w układzie sojuszniczym i koalicyjnym.

II część – praktyczna – polegała na wykonaniu zdania praktycznego wg oddzielnego scenariusza w Systemie Zarządzania Kryzysowego (SZK) JAŚMIN. Punktacja za etap od 0 pkt. do 12 pkt., przy czym 12 pkt. otrzymuje najlepszy w tej części zawodnik, a każdy następny o 1 pkt mniej. Zadanie w systemie SZK Jaśmin zostało poprzedzone 30 minutowym szkoleniem przez instruktora. Uczestnicy gry wykonywali zadania na podkładzie mapowym wskazanym przez

komisję. Uczestnicy gry mieli do wykonania dziesięć zadań o różnej skali trudności i różnie punktowanych (zadania 1-4 za 1 pkt; 5-8 za 2 pkt.; 9-10 za 4 pkt). Uczestnik gry mógł maksymalnie zdobyć 20 punktów za realizację całego zadania, uczestnicy gry wykonywali zadania w kolejności od pierwszego do dziesiątego. Zadania wykonywane były na czas. Przy równej ilości punktów o zwycięstwie decydował krótszy czas wykonania wszystkich zadań. Z każdego zadania uczestnicy gry wykonywali zrzuty ekranu i wklejali je do ocenianej prezentacji. Komisja dokonała sprawdzenia i obliczenia punktów, porównując czas wykonania zadania. Na sygnał „start” uczestnicy gry przystąpili do wykonania zadań. Maksymalny czas na wykonanie zadań wynosił 45 min. Zakończenie zadania Uczestnik Gry zgłaszał komisji i w tym momencie był zatrzymany jego czas.

III część – praktyczna – zawody strzeleckie z wykorzystaniem symulatora strzelnicy odbywały się według oddzielnego scenariusza. Punktacja za etap od 0 pkt. do 12 pkt., przy czym 12 pkt. otrzymuje najlepszy w tej części zawodnik, a każdy następny o 1 pkt mniej. Zawody przeprowadzono dla zawodników z całej Polski, odbyły się w dwóch konkurencjach. Z broni bez śrutowej z zastosowaniem celownika laserowego i symulatora komputerowego z dwóch rodzajów broni: karabinek i pistolet. Kolejność startu ustalono drogą losowania. Zawody przeprowadzono w budynku „Bulionik” przy ulicy Łódzkiej 149-153, 62-800 Kalisz w sali 203, 203A.

Strzelanie zarówno z karabinku jak i z pistoletu odbywało się w pozycji stojącej, w pomieszczeniu przeznaczonym do strzelania, wyznaczono dwa stanowiska dla dwóch osób jednocześnie strzelających, oraz stanowiska wyczekiwania, na których znajdowały się dwie osoby oczekujące na strzelanie. Wymiana całej grupy nastąpiła po odbyciu przez nich strzelania. Osoby na stanowisku wyczekiwania musiały zachować ciszę. Za niewłaściwe zachowanie się prowadzący strzelanie może ukarać: ostrzeżeniem, lub wykluczeniem z zawodów. Prowadzący strzelanie mógł wykluczyć zawodnika z zawodów za opuszczenie stanowiska strzeleckiego w czasie strzelania, wykonywanie strzelania niezgodne z regulaminem, uniemożliwienie przeprowadzenia zawodów. Każdy z uczestniczących w zawodach oddał 2 razy po 15 strzałów z każdego rodzaju broni. Zawodnicy przed pierwszym strzelaniem mieli prawo do 3 próbnego strzałów, ustalono limit czasu na każdy strzał do 20 sekund. Awarię broni w czasie serii zawodnik powinien sygnalizować poprzez podniesienie ręki, w przypadku stwierdzenia przez prowadzącego strzelanie, że broń jest niesprawna następuje wymiana na

nową broń w celu dokończenia serii. Zawodnik miał prawo do ponownych 3 strzałów próbnych. Uczestnik zawodów był zobowiązany do kontynuowania strzelania zgodnie z poleceniami prowadzącego strzelanie.

Pomiędzy kolejnymi częściami przewidziano przerwy. O końcowych wynikach etapu II Gry decydowała łączna liczba punktów uzyskana przez każdego z uczestników w strzelaniu z każdej pozycji strzeleckiej. Przebieg zawodów finałowych przeprowadzonych w ramach Gry Wojennej PTG pod kryptonimem „Bursztynowy Pierścień 2023”, charakteryzował się zaciętą rywalizacją zawodników i wbrew przekonaniom, że aktywność intelektualna to nie sport, uczestnicy zawodów do ostatniej konkurencji prowadzili wyrównaną walkę o prymat w zawodach.

Komitet Organizacyjny Gry Wojennej PTG pod kryptonimem „Bursztynowy Pierścień 2023” w dniu zawodów finałowych przyznał punkty za odpowiedzi ustne uczestników, oraz za części praktyczne. Dokonał określenia wyników końcowych etapu finałowego poprzez zsumowanie punktów części I, II i III, sporządził protokół z przebiegu zawodów finałowych oraz podał wyniki uczestnikom.

Klasyfikacja końcowa po przeprowadzeniu trzech konkurencji finałowych wyłoniła laureatów. Pierwsze miejsce w zaciętej rywalizacji z łącznym wynikiem 16 punktów i tytuł zwycięzcy oraz dwuletnie bezpłatne członkostwo w PTG uzyskał Pan mgr Grzegorz Cichosz.

Drugie miejsce z łącznym wynikiem 11 punktów zdobył Pan mgr Marek Dragan oraz roczne bezpłatne członkostwo w PTG. Trzecie miejsce z wynikiem 10 punktów zdobył Pan mgr Bartłomiej Zadworny, wraz z rocznym bezpłatnym członkostwem w PTG. Pozostali uczestnicy etapu finałowego, uzyskali tytuł Finalisty.

Uroczyste wręczenie nagród laureatom Gry Wojennej pod kryptonimem „Bursztynowy Pierścień 2023” odbyło się w dniu 14.11.2023 roku podczas otwarcia Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Prakseologia w Naukach o Bezpieczeństwie”. Wręczenia nagród dokonał wiceprezes Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego do spraw naukowych prof. dr hab. inż. Jarosław Wołęjszo, Dyrektor Instytutu Nauk o Bezpieczeństwie Uniwersytetu Kaliskiego.

Laureaci gry otrzymali bezpłatną możliwość aktywnego udziału w III Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Prakseologia w Naukach o Bezpieczeństwie „Edukacja na rzecz bezpieczeństwa i obronności standardy i rekomendacje”, z możliwością opublikowania artykułów w materiałach pokonferencyjnych. Wszyscy uczestnicy zawodów

finałowych otrzymali również możliwość bezpłatnego uczestnictwa w Zjeździe Geopolityków Polskich.

Polskie Towarzystwo Geopolityczne planuje zorganizowanie kolejnej edycji gry wojennej w przyszłym roku, na którą już teraz władze towarzystwa serdecznie zapraszają wszystkich zainteresowanych.

Wojciech Winkler

**OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA
“PRAKSEOLOGIA W NAUKACH O BEZPIECZEŃSTWIE.
EDUKACJA NA RZECZ BEZPIECZEŃSTWA I OBRONNOŚCI” –
KALISZ, 14-15 LISTOPADA 2023 R.**

Motywacją do podjęcia dyskusji na wskazane w tytule Konferencji zagadnienia była potrzeba wypracowania optymalnego modelu edukacyjnego, który pozwoliłby przygotować społeczeństwo na różnego rodzaju zagrożenia. Argumentem przemawiającym za potrzebą dysputy na ww. tematy była także zaobserwowana wśród młodzieży niepewność, związana z małym doświadczeniem edukacyjnym dotyczącym obronności państwa.

Konferencja została zorganizowana przez pracowników Instytutu Nauk o Bezpieczeństwie Uniwersytetu Kaliskiego. Wydarzenie wsparli przedstawiciele następujących instytucji naukowych: Uniwersytetu Pomorskiego w Słupsku, Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Lotniczej Akademii Wojskowej w Dęblinie, Akademii Wojsk Lądowych we Wrocławiu, Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie. Ponadto w organizację konferencji zaangażowane były: Biblioteka Uniwersytetu Kaliskiego, Komenda Miejska Policji w Kaliszu, Straż Miejska Kalisza, Straż Miejska w Szczecinku, TELDAT Bydgoszcz, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Kaliszu, Wojskowe Centrum Rekrutacji w Kaliszu oraz Polska Izba Ochrony.

Problemy badawcze podejmowane podczas konferencji nawiązywały do działań edukacyjnych ukierunkowanych na rozwijanie wiedzy i umiejętności, które są niezbędne w sytuacji zagrożeń o charakterze militarnym. Do momentu agresji Rosji na Ukrainę stabilna sytuacja geopolityczna determinowała działania edukacyjne w obszarze bezpieczeństwa. Elementarne zagrożenia związane były z działaniem sił natury, przestępczością, terroryzmem i awariami technicznymi. Ryzyko pojawienia się zagrożeń o charakterze militarnym szacowane było jako mało prawdopodobne. Wojna, która (od 24 lutego 2022 roku) toczy się za polską wschodnią granicą diametralnie zmieniła postrzeganie bezpieczeństwa państwa, gdyż realne stało się rozszerzenie konfliktu na terytorium Polski. Zarówno wśród naukowców, jak i w debatach publicznych, coraz częściej pojawiały się pytania: kto nas obroni przed

potencjalnym agresorem? Czy jesteśmy jako kraj i naród przygotowani na taką ewentualność?

Tak sformułowane pytania stały się impulsem do podjęcia badań dotyczących edukacji dla bezpieczeństwa, stanowiącej istotny element systemu edukacyjnego większości państw.

Złożoność zjawisk związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa wymagają ciągłej debaty oraz konfrontacji teorii z praktyką. Edukacja rozumiana jako przekazywanie wiedzy i kompetencji praktycznych w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania zagrożeniom stanowi warunek konieczny bezpieczeństwa państwa. W związku z powyższym sformułowany został cel konferencji, którego istotą była wymiana doświadczeń w zakresie analizy i oceny zagrożeń oraz wyzwań, które pojawiają się w edukacji na rzecz bezpieczeństwa i obronności.

Organizatorzy przedsięwzięcia założyli, iż podczas konferencji rozpatrywany będzie problem badawczy, który zawarto w pytaniu: *Jakiego rodzaju działania edukacyjne należy wdrożyć, aby przygotować społeczeństwo do radzenia sobie za zagrożeniami o charakterze militarnym oraz jak kształtować obywatelskie postawy proobronne?* Ponadto sformułowano następujące szczegółowe problemy badawcze:

- Jaka jest rola i zadania edukacji w uświadamianiu społeczeństwa, że bezpieczeństwo i obronność to wartości publiczne?
- W czym wyraża się współczesna edukacja na rzecz bezpieczeństwa i obronności?
- Jakie standardy kształcenia i szkolenia należy przyjąć, aby podnieść świadomość społeczeństwa w obszarze bezpieczeństwa i obronności?
- Jakiego rodzaju rozwiązania należy przyjąć w działalności organizacyjnej, aby zwiększyć udział instytucji i organizacji w edukacji na rzecz bezpieczeństwa i obronności?
- Jakim wyzwaniom musi sprostać edukacja na rzecz bezpieczeństwa i obronności?

W konferencji uczestniczyło ponad 400 profesorów, doktorów, doktorantów, oficerów, funkcjonariuszy i studentów. Należy podkreślić aktywny udział, co najmniej 20 członków Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego (PTG). Naukowe rozważania podczas konferencji odbywały się w jedenastu sesjach tematycznych oraz podczas rozmów kularowych. Konferencja rozpoczęła się wystąpieniem dyrektora Instytutu Nauk o Bezpieczeństwie Uniwersytetu Kaliskiego i wiceprezesa do spraw naukowych PTG, prof. dr hab. inż. Jarosława Wołęjszo. Uczestników wydarzenia powitał także Jego Magnificencja Rektor

Uniwersytetu Kaliskiego prof. dr hab. n. med. Andrzej Wojtyła. Podczas uroczystego otwarcia konferencji wręczono nagrody uczestnikom Gry Wojennej *Bursztynowy Pierścień 2023*, która odbyła się 13 listopada w murach Uniwersytetu Kaliskiego. Następnie ciekawą prelekcję pt. *Edukacja jako podstawa bezpieczeństwa państwa i narodu/reminiscencje-rekomendacje* poprowadził prof. dr hab. Bogdan Szulc.

Pierwszego dnia konferencji odbyły się cztery sesje. W pierwszej z nich zatytułowanej *Edukacja obronna w kształtowaniu postaw społecznych*, w której moderatorem był prof. dr hab. Sławomir M. Mazur wystąpili: prof. dr hab. Andrzej Pieczywok wygłaszający referat pt. *Edukacja na rzecz bezpieczeństwa i obronności – wymiana doświadczeń naukowych* oraz dr hab. Danuta Kaźmierczak, która zaprezentowała temat *Projekt w edukacji na rzecz obronności i bezpieczeństwa*. Prelegenci podjęli niezmiernie istotne zagadnienia dotyczące sposobu przekazywania wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych w zakresie bezpieczeństwa i obronności w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych. Po wystąpieniach wskazanych wyżej naukowców, kilka minut po godzinie 12:00 wybrzmiał alarm i nastąpiła ewakuacja uczestników konferencji z budynku.

Druga sesja zatytułowana *Działania służb siłowych po wybuchu niezidentyfikowanego ładunku w przestrzeni publicznej* miała miejsce na boisku sportowym Kampusu Uniwersytetu Kaliskiego. To interesujące wydarzenie moderowali przedstawiciele Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego w Kaliszu: dr hab. Ireneusz T. Dziubek, prof. UK dr Bogumiła Pawlaczyk i dr Łukasz Mikołajczyk. Podczas sesji przeprowadzono symulację ataku dronów na obiekty i ludzi. Był to pierwszy w kraju pokaz ataku dronów w szyku bojowym. W eksperymencie wzięli udział uczestnicy konferencji, studenci Uniwersytetu Kaliskiego oraz przedstawiciele służb ratunkowych i kontrterrorystów. Celem doświadczenia było sprawdzenie, w jaki sposób reagują osoby postronne i czy służby są odpowiednio przygotowane, aby skutecznie reagować w zaistniałej sytuacji.

Następnie odbyły się dwie równoległe sesje. Sesja trzecia, zatytułowaną *Konteksty edukacyjne kształtujące postawy proobronne obywateli* poprowadził członek PTG prof. dr hab. inż. Jan Posobiec. Dyskusję rozpoczęli: przedstawicielka Akademii Sztuki Wojennej dr hab. Agnieszka Szczygielska oraz naukowcy z Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Krośnie dr hab. Mirosław Kwieciński, dr hab. Jadwiga Mazur imgr Zdzisław Mazurski. Wystąpienia poświęcone były zarządzaniu wiedzą SZ RP, skuteczności zachowania bezpieczeństwa

wybranych obiektów infrastruktury krytycznej oraz kulturze obronności w architekturze globalnej geopolityki. Ciekawą prezentację na temat systemu eksperckiego do wsparcia wyznaczenia prędkości na podstawie rzeczywistego przebiegu wypadku drogowego przedstawił dr inż. Łukasz Apiecionek wraz z mgr. Wojciech Apiecionkiem.

Równoległa, czwarta sesja: *Edukacja w cyberprzestrzeni wyzwaniem teraźniejszości i przyszłości*, moderowana była przez prof. dr hab. inż. Piotr Dela. Zaprezentowano siedem referatów, które odnosiły się m.in. do zagadnień związanych z bezpieczeństwem cyberprzestrzeni, infrastrukturą informatyczną oraz zagrożeniami w informatyce. Bardzo ciekawą prezentację przedstawił dr inż. Zdzisław Ludziejewski, który omówił kwestię edukacji dla bezpieczeństwa w kontekście społecznych zagrożeń w informatyce. Godne uwagi było także wystąpienie dr. hab. Bartłomieja Terebińskiego, prezentującego zagadnienie bezpieczeństwa infrastruktury teleinformatycznej obronnych systemów łączności.

Drugiego dnia konferencji przeprowadzono siedem sesji dyskusyjnych. Sesja piąta zatytułowana *Wyzwania w edukacji obronnej obywateli* poprowadził m. in. płk dr hab. Dariusz Bogusz, profesor Lotniczej Akademii Wojskowej. Podczas prelekcji podejmowano interesujące tematy związane z nauczaniem o bezpieczeństwie i obronności na różnych szczeblach edukacji oraz nawiązujące do zagrożeń o charakterze społecznym. Na szczególną uwagę zasługuje wystąpienie płk dr. hab. Jacka Lasoty, który opowiadał o znaczeniu doświadczeń wojennych w procesie studiów oficerów w Akademii Sztuki Wojennej. Równoległe odbywały się jeszcze dwie sesje dyskusyjne. W szóstej sesji pt. *Technologie informacyjne wpływające na edukację obronności* moderowanej przez członka PTG dr hab. inż. Waldemara Scheffsa naukowcy rozprawiali o technologicznych aspektach bezpieczeństwa informacyjnego. Warte uwagi były referaty dr hab. Mileny Palczewskiej i dr Patrycji Lipold. Pierwsza z wymienionych prelegentek zaprezentowała jakże aktualny temat migracji na pograniczu polsko – białoruskim. Druga zapoznała słuchaczy z rolą przekazu instytucjonalnego i medialnego w międzynarodowych migracjach.

Natomiast siódma sesja poświęcona została *Rekomendacjom, dobrym praktykom i standardom w zakresie zadań ochronno-obronnych na rzecz obronności i bezpieczeństwa*. W jej trakcie wyniki swoich badań zaprezentowało dziewięciu doktorantów. Najciekawsze wystąpienia należały do mgr. Radosława Grossa, który opowiadał o bezzałogowych

statkach powietrznych oraz mgr. Marcina Barnata prezentującego problem zarządzania tłumem w kontekście zamachu terrorystycznego.

Ciekawe zagadnienia podejmowane były również na kolejnych sesjach. Sesja ósma, dziewiąta, dziesiąta i jedenasta odbywały się równolegle. Pierwsza z nich zatytułowana *Zagrożenia wpływające na edukację na rzecz bezpieczeństwa i obronności* moderowana była przez przewodniczącego Terenowego Oddziału PTG w Kaliszu dr hab. Konrada Malasiewicza, Omawiane podczas wskazanej sesji zagadnienia dotyczyły organizacji szkoleń wojskowych i obronnych. Na szczególną uwagę zasługują referaty: mgr. Krzysztofa Gramsza, który zainteresował słuchaczy tematem wykorzystania sztucznej inteligencji podczas szkolenia bojowego żołnierzy i dr. n. med. Janusza Tarchalskiego, omawiającego medyczne wyzwania współczesnego pola walki.

Warto zaznaczyć, iż sesja dziewiąta, dziesiąta i jedenasta poświęcone były wystąpieniom doktorantów. Sesję dziewiątą (pt. *Rekomendacje, dobre praktyki edukacyjne w środowisku informatycznym*) i dziesiątą (pt. *Działania służb i administracji państwowej wyznaczniem edukacji proobronnej*) prowadzili członkowie PTG: odpowiednio dr hab. inż. Krystian Frącik, i dr hab. inż. Waldemar Scheffs, natomiast ostatnią – jedenastą sesję (pt. *Kształtowanie postaw proobronnych w działaniach służb mundurowych*) prof. dr hab. inż. Jarosław Wołęjszo. Do najbardziej interesujących wystąpień należy zaliczyć prelekcje: mgr. inż. Marka Wróblewskiego, przedstawiającego bezpieczeństwo Polski w kontekście wojny rosyjsko – ukraińskiej w ujęciu geopolitycznym i geostrategicznym i mgr. Pawła Wilkańca, który zaprezentował temat bezpieczeństwa użytkowania broni myśliwskiej śrutowej na akwenach wodnych. Równie zajmująca była prezentacja mgr Katarzyny Doberstein-Ganszer, opowiadającej o materii organicznej w postaci biopaliw w zagrożeniach terrorystycznych.

Przeprowadzenie konferencji było bardzo istotne dla organizatorów z kilku powodów. Po pierwsze wydarzenie było kontynuacją cyklu konferencji poświęconych prakseologii w naukach o bezpieczeństwie. Umożliwiła zatem kolejne dyskusje na ważne tematy edukacji na rzecz bezpieczeństwa i obronności. Po drugie, była to okazja do wykonania eksperymentu w postaci ataku dronów w szyku bojowym. Wiedza pozyskana z ćwiczeń może zostać wykorzystana do wypracowania rozwiązań, które wspomogą działania policji i służb ratunkowych w warunkach wojennych. Wreszcie po trzecie, zaprezentowała ogromne zaangażowanie w działalność naukową i statutową członków kaliskiego terenowego oddziału Polskiego

Towarzystwa Geopolitycznego. Najbardziej zaangażowane w organizację konferencję osoby to: prof. dr hab. inż. Jarosław Wołęjszo, który przewodniczył komitetowi naukowemu konferencji, prof. dr hab. Sławomir M. Mazur i płk dr hab. Dariusz Bogusz, którzy byli jego zastępcami, dr hab. inż. Waldemar Scheffs, przewodniczący komitetu organizacyjnego oraz dr hab. Ireneusz T. Dziubek, który był jego zastępcą. Ponadto w skład komitetu naukowego z ramienia PTG weszli: prof. dr hab. inż. Jan Posobiec, dr hab. inż. Konrad Malasiewicz, dr hab. inż. Marek Kubiński, dr hab. inż. Tomasz Rubaj, dr hab. inż. Waldemar Scheffs, dr hab. Ireneusz Dziubek, dr inż. Sławomir Wronka, dr Bogumiła Pawlaczyk, dr Roman Kaszubowski, dr Wojciech Winkler, dr Monika Majchrzak, dr Zofia Marciniak i dr Zuzanna Przyłuska.

Cel konferencji został osiągnięty, a problem badawcze bardzo szeroko omówione. Pomimo wielu opinii krytycznych, jakże często pojawiających się podczas przedsięwzięć o charakterze naukowym, uczestnicy konferencji zgodnie stwierdzili, że organizacja wydarzenia była celowa i pożyteczna zarówno z perspektywy nauk o bezpieczeństwie, prakseologii, geopolityki i edukacji.

Zuzanna Przyłuska